

Fizjoterapia to nie tylko ćwiczenia...

Trzech na czterech Polaków po 40. roku życia wie, że bolące stawy wymagają rehabilitacji¹ - wynika z badania „Zdrowa ONA”. Co dokładnie kryje się pod tak często używanym pojęciem fizjoterapii? Na te pytanie odpowiadamy wspólnie z ekspertem programu „Zdrowa ONA”, dr Krzysztofem Dudzińskim, fizjoterapeutą.

Regularny ruch zapobiega ograniczeniu ruchomości stawów i osłabieniu siły mięśniowej, które pojawiają się w większości chorób reumatycznych, do których można zaliczyć zmiany zwyrodnieniowe naszych stawów. Niestety może się okazać, że w pewnym momencie niektórych zmian w układzie ruchu, a zwłaszcza zniszczeniu chrząstki stawowej, nie da się cofnąć. Odpowiednio dobrane zabiegi fizjoterapeutyczne pozwolą zachować ogólną sprawność, która w przypadku wszystkich osób, a zwłaszcza chorujących na choroby reumatyczne, jest niezwykle ważna. Celowo użyłem sformułowania „odpowiednio dobrana”, ponieważ niewłaściwe ćwiczenia mogą prowadzić do pogorszenia stanu osoby chorej – wyjaśnia dr Dudziński.

Fizjoterapia, czyli tak naprawdę co?

Fizjoterapia to zbiór naturalnych metod leczniczych, które wykorzystują zjawisko reagowania przez nasz organizm na różnego rodzaju bodźce. Celem fizjoterapii jest więc przywracanie pełnej sprawności i zapobieganie pojawianiu się wszelkich dysfunkcji układu ruchu. Do głównych działów fizjoterapii zaliczamy:

- **Kinezyterapię** – leczenie ruchem, czyli głównie różnego rodzaju ćwiczenia ruchowe, które pozwalają wzmacniać a jednocześnie uelastycznić i rozciągnąć mięśnie, przywrócić mechanikę stawów a poprzez to zmniejszyć ból czy korygować wady postawy.
- **Fizykoterapię** – działanie na organizm różnymi bodźcami fizycznymi, pobieranymi z natury (np. borowina, siarka, słońce) lub wytwarzanymi za pomocą specjalnych urządzeń (np. laseroterapia, elektroterapia, ultrasonoterapia i inne).
- **Metody fizjoterapeutyczne** – polegają na specyficznym sposobie podejścia do leczenia (techniki diagnostyczne i terapeutyczne) w różnego rodzaju typach schorzeń. Mogą to być koncepty terapii manualnej, metody postępowania w chorobach układu nerwowego, metody typowe dla wieku rozwojowego (dzieci) czy schorzeń osób dorosłych.
- **Masaż leczniczy** – czyli działanie na organizm za pomocą określonych technik manualnych.

Fizjoterapia to również profilaktyka, w tym edukacja chorego. Mam tu na myśli uświadomienie choremu, w jaki sposób powinny być wykonywane czynności dnia codziennego począwszy od porannego wstawania, ubierania się, robienia zakupów czy sprzątania, a skończywszy na właściwej pozycji leżenia czy siedzenia. Takie podpowiedzi pojawiają się po dokładnym zapoznaniu się ze stanem chorego i stylem jego życia. Aby

---

¹ Ogólnopolskie badanie zrealizowane w ramach programu „Zdrowa ONA” zainicjowanego przez Gedeon Richter, przeprowadzone w dniach 10-16 kwietnia 2014 roku metodą internetowych zestandaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych (CAWI) przez agencję SW Research. Dobór próby miał charakter losowy. W badaniu wzięło 600 osób powyżej 40. roku życia. Uzyskano reprezentatywność dla tej populacji.

osiągnąć zadowalające efekty terapii, potrzeba samozaparcia i dyscypliny – dodaje ekspert programu „Zdrowa ONA”.

Gdy fizjoterapia to za mało

Generalnie w procesie leczenia bardzo ważna jest współpraca całego zespołu leczącego, a w chorobach reumatycznych zwłaszcza lekarza i fizjoterapeuty. Wspólne ustalenie celów terapii i odpowiednie zastosowanie środków leczniczych jest najlepszą drogą do poprawy stanu zdrowia. W wielu przypadkach proces fizjoterapeutyczny nie może już pomóc np. w dużych zmianach zwyrodnieniowych stawów i konieczne jest zaimplantowanie endoprotezy. Fizjoterapia w takich przypadkach jest koniecznym uzupełnieniem zabiegu operacyjnego. Trzeba też zaznaczyć, że często konieczność leczenia operacyjnego, wynika z winy chorego, który np. nie wykonywał zaleconych ćwiczeń, nie stosował odpowiedniej profilaktyki podczas pracy czy nie wykorzystywał pomocy ortopedycznych (kule, stabilizatory itp.).